

Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Datum	2021-02-18
Tid	Kl. 09.00 – 10.50
Plats	Distanssammanträde
Justering av protokoll	Justerare är ordförande Niklas Säwén och Eila Nilsson.

Närvarande

Eila Nilsson	Finska föreningen
Kjell Olofsson (<i>vice ordf.</i>)	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Aagoth Lögdahl	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Stefan Aronson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Christer Tarberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Staffan Sollén	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Berit Andersson	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Lars-Göran Brandhammar	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Margret Bergström	SPF, Sveriges pensionärsförbund

Niklas Säwén (<i>ordf.</i>)	(S) kommunstyrelsen
Christina Nordenö	(S) kommunstyrelsen
Niklas Evaldsson	(V) kommunstyrelsen
Åsa Ulander	(S) kommunstyrelsen
Mikael Westin	(S) kommunstyrelsen
Tom Emanuelz	(M) kommunstyrelsen
Caroline Grafström	kommunsekreterare

Inbjudna

Marie Lissäng	förvaltningsdirektör, vård- och omsorgsförvaltningen
Annika Eriksson	områdeschef, vård- och omsorgsförvaltningen
Lennart Andersson	biträdande kommundirektör, kommunstyrelsekontoret
Anita Bdioui	enhetschef, vård- och omsorgsförvaltningen

1 Mötets öppnande

Ordförande Niklas Säwén öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

2 Val av justerare

Att jämte ordföranden justera protokollet väljs Eila Nilsson.

3 Dagordning

Dagordningen godkänns med justeringen att två övriga frågor läggs till angående kommande KPR-sammanträde i maj och återkoppling från kultur- och fritidsnämnden om besparingar.

4 Föregående protokoll

Läggs med godkännande till handlingarna.

5 Vård- och omsorgsförvaltningen informerar: Coronaläget och Nära vård

Förvaltningsdirektör **Marie Lissäng** inleder med att ge en rapport om Corona-läget inom verksamheterna. Hon meddelar att det just nu ser positivt ut inom vård- och omsorgsförvaltningens och individ- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter med enbart 10 personer som är smittade. Vaccinationerna går åt rätt håll även om det har varit ont om vaccin i en period. Ca 1200 personer bor på särskilt boende och alla är nu färdigvaccinerade. Eftersom det är fortsatt omfattande smitta i samhälle kommer man inte lätta på restriktionerna för besök förrän Folkhälsomyndigheten säger att det är okej. Däremot erbjuder man säkra besök. Inom hemtjänst och LSS har vaccinationerna startat upp i februari.

Chef för hälso- och sjukvård **Annika Eriksson** kompletterar med information gällande hemsjukvård där sjuksköterska besöker brukare. Där har kommunen ansvaret för vaccinationer och de som har hemtjänst med sjukvårdsinsatser har blivit vaccinerade. När det gäller personer med enbart serviceinsatser och trygghetslarm är regionen ansvarig för vaccinationerna, liksom för övriga befolkningen.

Annika informerar om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) nationella granskning av verksamheter inom äldreomsorgen under pandemin. I Sundsvall skedde tillsynen på under maj-juni 2020 på äldreboendena Ljustagården och Kristinelund. Kommunen fick kritik för låg bemanning av sjuksköterskor och att vården inte är väl dokumenterad i journalföringen. Detta i kombination med att vårdcentralen har haft stafettläkare som inte känner individerna gör det svårt att följa hur planeringen av vården sett ut. Under pandemin har det inte funnits vikarier att tillgå. En person tagit hand om ansvarsområdet som två sköterskor normalt sköter och i ett sånt läge behövs en välplanerad vård. Annika berättar att det inte har varit avvikelser i själva vården av patienter. Kommunen kommer nu säkerställa att alla sjuksköterskor får utbildning i bl a journalsystem.

Annika informerar om **Nära vård** som handlar om ett reformarbete, ett paradigmskifte i synen på vad vård ska vara. Sverige har en allt större andel äldre och kroniskt sjuka i befolkningen och en lägre andel i arbetsför ålder, som gör att en utveckling av vården är nödvändig. Utredningar om detta har gjorts ända sedan 2013 då man börjar titta på effektiv vård. Olika delbetänkanden och huvudbetänkande har lämnats i frågan.

I länet har kommunerna och regionen enats om en gemensam målbild. Nära vård innebär att den vård som invånaren behöver ofta, ska finnas nära och anpassas efter invånarnas behov och förutsättningar. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen. Stödet ska vara nära individen och så tidigt som möjligt. Fokus ska ligga på att *inte* behöva bli patient. Tidigare har man arbetat reaktivt nu ska man istället vara proaktiva.

Vi har haft ett sjukhussystem där det inte varit självklart vart patienter ska vända sig och det kan behövas flera möten innan man remitteras till en specialist.

Annika berättar om hur man arbetar med Nära Vård i Västernorrland. Programgruppen består av de sju kommunerna som är vårdgivare och regionen som den åttonde. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har identifierat ett antal programområden inom Nära Vård: hälsofrämjande arbete, personcentrering, nya arbetssätt, samverkan med fler aktörer, digitalisering, projektledning och förändringsledning. Förvaltningen har ett uppdrag om att särskilt arbeta med frågan kopplat till området Indal-Liden och har nu också anställt en samordnare för Nära vård. Kommunen kommer träffa olika aktörer som t ex boende i området, äldreboenden och frivilligorganisationer för att diskutera frågan ”Vad är nära vård?”

Fråga ställs om hur det ser ut med överlämnandet mellan regionen till kommunen kopplat till vårdinsatser. *Annika svarar* att det finns bra rutiner och planering för detta. Slutenvården kommunicerar med primärvården. Under pandemin har det skett några enskilda misstag p g a ansträngd bemanning och man har tagit genvägar. Personer har skickats hem från sjukhus utan att det har varit känt för kommunen eller primärvården.

Fråga ställs om vilken den största utmaningen kan bli med Nära Vård. *Annika svarar* organisatoriska och administrativa gränser. Fokus måste flyttas från organisation till person. Primärvård bedrivs också i kommunal regi och det är viktigt att kliva ur vårt traditionella sätt att se på sjukvård. Det är en lång tradition som ska ändras och invanda tankemönster och arbetssätt måste omprövas. Medborgarperspektivet är viktigt.

6 Information och dialog om besparingar i kommunstyrelsens verksamhet

Niklas Säwén (S), vice ordförande kommunstyrelsen inleder med att beskriva bakgrund till beslutet gällande besparingar. Det handlar bl a om att skapa utrymme för att hantera den demografiska utvecklingen och hela kommunorganisationen måste bidra till det. När det gäller kommunstyrelsens verksamhetsområde handlar besparingarna bl a om smarta upphandlingar, minskad administration och personal.

Biträdande kommundirektör **Lennart Andersson** informerar om budget för nämnden kopplat till kommunens besparingar. Besparingar på 132 mnkr ska göras fram till 2024. För nämnden handlar det främst om områdena HR, IT och administration. Fram till 2024 ska minskad administrativ personal leda till en besparing på 36 mnkr, fördelat över hela kommunorganisationen. Det innebär att ca 13% av kostnaderna ska minskas.

Lennart presenterar de sju olika delprojekten inom kommunstyrelsen vars syften primärt är att minska antalet tjänster: automatisera processer, minska administrativ personal, ej ersätta pensionsavgångar, minska kostnader för måltidsorganisationen, minskad fordonspark, uppsägning av tjänster vid fastighetsförvaltning inklusive städ samt översyn av administrativa lokaler. Kommundirektionen är styrgrupp för projekten under ledning av kommundirektör. Ledningsgruppen har besparingarna som stående punkt på mötesagendan, så skulle projekten inte gå enligt plan kommer det upptäckas tidigt.

Planerade besparingar inom kommunstyrelsens verksamhetsområde: utbud kollektivtrafik minskas, lägre anslag för personalutskottet, justerat ramanslag, intäkter kollektivtrafik ökas och kostnader för politisk verksamhet ska minskas. Niklas informerar om att en ny beredning för översyn av den politiska organisationen har tillsatts som bl a ska se över kostnader kopplat till arvoden, antal ledamöter, stöd från förvaltningar mm. Beredningen ska återkomma med ett förslag som innebär att kostnaderna minskar med 10 % från och med 2023. Det innebär ca 3,3 mnkr. KPR kommer att få ta del av förslaget som lämnas till kommunfullmäktige i slutet av 2021.

För kommunstyrelsen har driftbudgeten minskats vilket bl a innebär en minskning av sponsringsmedel, näringslivsanslag och projekt inom sociala investeringar. Nämnden ska spara 34 mnkr, en proportionell del utifrån storleken på nämndbudgeten. Tre nämnder står för 85% av kommunens verksamhet: barn- och utbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden och individ- och arbetsmarknadsnämnden. Det är också dessa nämnder som har störst underskott.

Fråga ställs om uppföljningsmodell. Lennart svarar att man kan följa resultatet löpande via års- och delårsrapporterna från nämnderna där all ekonomisk redovisning finns. I mål- och resursplanen (MRP) minskas ramarna succesivt och detta måste nämnderna förhålla sig till när man planerar sin verksamhet. Niklas förtydligar att kommunstyrelsen genom sin uppsiktsplikt följer upp att beslut som fattats också verkställs.

Fråga ställs om tomma kommunala lokaler i Bergsåker samt Kårhuset. Lennart svarar att beslut nu har fattats om att avyttra tomma kommunala lokaler men att kultur- och fritidsnämnden planerar för verksamhet i f.d. kårhuset. Det har tyvärr tidigare varit så att förvaltningar inte släpper lokaler, utifall att det blir förändringar i verksamheten så att de skulle behöva nyttjas igen.

Ordförande Niklas meddelar att KPR kommer få en uppföljning om hur det går med besparingarna.

7 Information om fotvården

Enhetschef **Anita Bdioui** informerar om att den kommunala fotvårdsverksamheten har nio heltidsanställda på tretton kliniker. Alla kliniker har inte öppet fem dagar i veckan utan styrs av patientunderlagen. De anställda är undersköterskor med påbyggnadsutbildning som fotvårdsspecialist. Utbildningarna inom det här området kan se olika ut och att öppna en privat klinik ställer inga krav på utbildning. Inom kommunen ska de som arbetar med fotvård ha den godkända utbildningen. Målgruppen är främst äldre, omsorgen och socialpsykiatri och det är behoven som styr. De som får fotvård har både eget boende och särskilt boende. På särskilda boenden finns det även medverkan av läkare och sjuksköterska. Anita berättar om de olika sätt man kan boka tid hos fotvården. Många hittar uppgifter på hemsidan och kontaktar själv (eller anhörig) fotvården. Ofta går bokningen via en vårdaktör som har upptäckt problem med någon brukares fötter som behöver ses över.

Det finns ingen begränsning för hur mycket fotvård man kan få utan behovet styr. 557 kostar en hel fotvårdsbehandling och en delbehandling 279 kr. Vid delbehandling har man en viss skada som kräver återbesök. Man gör även hembesök till dem som inte kan ta sig till

klinikerna, men brukar vara restriktiva med detta. Om det finns möjlighet är det alltid bättre att besöka kliniken där det finns behandlingsstolar, bra belysning och allt material och maskiner är nära till hands. 669 kr kostar ett hembesök och det beror på att dessa bokningar tar mer tid i anspråk. Anita tipsar om att man vid behandling kan få individuella råd om skor och strumpor, krämer, inlägg och sulor.

Verksamheten är enbart intäktsfinansierad och det ska täcka alla kostnader för lokaler, utrustning, löner mm. Kommunal fotvård är inte lagstadgad men viktig för att kunna arbeta förebyggande och upptäcka fotskador. Sår och problem med fötter gör att man inte kan vara lika rörlig vilket kan leda till att man behöver andra vårdinsatser eller hemtjänst. Kommunen har bestämt att verksamheten ska finnas kvar.

Anita berättar att det har varit en lång period under pandemin då man inte har kunnat ta emot personer som bor på äldreboenden.

Fråga ställs om skillnaden i pris för behandling jämfört med regionen som kostar 300 kr. *Anita svarar* att till regionen får man remiss och då ligger fotvården inom hälso- och sjukvårdens avgiftssystem. Patienter betalar då samma pris som vid besök i primärvården. Kommunens verksamhet sker mer löpande och är förebyggande, vilket inte kräver remiss. Några hälsocentraler har dock hört av sig och vill skicka remisser till kommunala fotvården. Kommunjurist ser över om det går att skriva avtal med regionen gällande detta.

Fråga ställs man kan ringa direkt till fotvården. *Anita svarar* att man kan det och det är bra om man kan förebygga problem. Dessutom utbildar de annan personal som arbetar med omvårdnad så att de kan hjälpa om det uppkommer problem med t ex naglar som blir tjockare och svåra att klippa. Det finns dessutom en del sjukdomar som kan skapa fotbesvär som diabetes och hjärtsjukdomar.

8 Arbetsordning för KPR

Vid sammanträdet i november lämnade pensionärsrepresentanterna ett förslag till revidering av arbetsordningen. Politikerna i rådet skulle sedan återkoppla och lämna egna inspel vid detta sammanträde. Ordförande Niklas meddelar nu att det inte är färdighanterat av politiken och föreslår att han och Kjell gör ett förslag till arbetsordning inför nästa sammanträde. Frågan kommer alltså hanteras vidare i maj.

9 Övriga frågor

Planerat stormöte 27 maj

Ordförande Niklas meddelar att det troligtvis inte kommer att kunna bli ett stormöte i maj på grund av pandemiläget. Om flertalet i rådet har fått vaccination i slutet av maj går det möjligen att genomföra ett fysiskt KPR-sammanträde. Niklas återkommer med besked om detta i god tid innan sammanträdet.

Återkoppling - kultur- och fritidsnämndens besparingar

Niklas Evaldsson (V) återkopplar till rådet angående kultur- och fritidsnämndens skarpa beslut om besparingar. Det handlar om sänkta föreningsbidrag, nedläggning av Granlo fritidsgård och biblioteksfilialer samt ambitionssänkningar för museum och bibliotek. Mindre

biblioteksfilialer stängs i Skönsberg och Skönsmon och sedan återstår åtta bibliotek och Mobibblan. Efter nedläggning av fritidsgården i Granlo finns det totalt tolv fritidsgårdar i kommunen. Nämnden har fredat badhus och all verksamhet på landsbygden. Besparingar genom att ej ersätta pensionsavgångar ligger utanför dessa nämndbeslut.

Fråga ställs om hur äldre i bl a Skönsberg nu kommer kunna låna böcker om man har svårt att ta sig till bibliotek längre bort. *Niklas svarar* att man kan nyttja ”boken kommer” och att Mobibblan även kommer besöka platserna där filialerna läggs ner. På Skönsmon blir förändringen inte så stor eftersom biblioteket där endast har haft öppet någon enstaka timmar i veckan.

Nästa KPR-sammanträde:

Datum: 27 maj 2021

Tid: 09.00

Plats: Distanssammanträde, alternativt fysiskt möte i kommunstyrelsensalen.

Justeras:

Niklas Säwén (S)
Ordförande

Eila Nilsson
Justerare

Caroline Grafström
Sekreterare